

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Capvt Primvm. Davidis ortus & educatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

DAVID REX.

CAPVT I.

Davidis ortus & educatio.

GEMINVM Deū in hoc orbe speculum proponit inspicendum. Naturam & Scripturā. Quidquid de Deo notitiæ habemus, id vel è rebus creatis, vel è codicibus divinis haurimus. Res creatæ omnem summam Dei potentiam, bonitatem, sapientiam, misericordiam, providentiam, amorem, iustitiam Rhetoricā silenti eloquuntur. Quisquis intuetur cælum, & immensam illius, tantæ altitudinem quàm amplitudinem cum animo suo volutat, aperte demum pronuntiat: Hujus palatii architectus sui similem non habet. Ad cognitionem istam è rebus creatis hauriendam Scriptura nos ducit, hauriendamque illinc notitiam confirmat & stabilis. Eò Pauline voces spectant: *Videmus nunc per speculum in enigmate.* Nondum ad infinitum illud divinitatis theatrum consideremus, in quo cernamus universa & singula; non deest tamen speculum duplex tam reum conditarum, quàm sacrarum paginarum; quæ utrimque nos docent ac instruunt. Et quamvis res creatæ nostram infirmitatem insigniter erudiant, id tamen pagina sacræ multò copiosius præstant. *Quæcumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt. Si Moyses & Prophetas non audiuissent, neque, si qui ex mortuis resurrexerit, crederent.*

Eam ob causam orbis præceptor Christus ad divinos libros ruditatem nostram ablegans: *Scrutamini, ait Scripturas.* Hic fundamentum est actionum Christianarum. Hic fons solatii cœlestis, & quosq; lucis, solidæ virtutis est. Hic vel vocula volumen æquat, hic nulle verborum inanitiæ aut redundantiæ. *Spiritus loquitur mysteria.*

Ajunt Platonem Moysi scriptum, Genesios librum voluisse, cumq; illam rationum exuberantiam scholasticam familiarem ac notam non reperisset, demum dixisse: Hic homo multa dicit, & pauca probat. Quid ais, mi Plato, digitum opponere ori, hic ratioculis non agitur: nec enim decet, ut olla figulum rationes poscat: Deum hominibus facti rationem reddere non moris est. Dei voluntas pro decem milibus rationum est.

Quando igitur in divinarum legum monumentis eruditionis solidissime medulla, lex vitæ certissima, inde nos scriptio nostræ seriem petemus. Et quando Anneus sapienter monet, in rem præsentem venias oportet. *Primum, quia homines amplius oculis quàm auribus credunt: deinde quia longum iter est per præcepta, breve & efficax per exempla.*

In prisce ævi exemplis vix illustrius reperiemus, quàm Hebronis & Hierosolymorum Imperatorem David Iesseum. Hic vir, hic est, qui Cæsaris, Regibus, Principibus, Dynastis, qui Dominis & servis, opulentis & egenis, summis, infimis, omni hominum ordini faciem præfert exactissimæ virtutis. Ne vos in eo reperiri non negamus: Haber & sol suas maculas. Nam vitis nemo sine nascitur; optimus ille est, qui minimis urgetur. Exterq; Davidis maculæ nitorem

A sanctimonie non leviter acuerunt. Si non peccantem David cerneremus, certe nec ita penitentem haberemus. Peccati dulcedinem acerbitas doloris longè superavit. Ut igitur non solum in violatâ, sed & post lapsum restauratâ sanctimoniam quod imitaretur cerneret, Regum optimus David in utroque proponitur illustrissimum exemplar. Cum Tarleni Paulo Rex iste dixerit: *Omnibus omnia factus sum.* Quem igitur, mi Lector, tibi vis producam? Pastorem pecoris, opilionem? Eum ex arte novit agere David. Militem? Eum tibi sesto pauperem quidem, sed cordatissimum David. Dûcem? do penitissimum, & summe strenuum David. Regis Consiliarium? prudentiâ & facultatibus celeberrimum adduco David. Seruum fidelissimum? Nemo fidelior Davide. Hominem extremâ inopisâ confluctatum? De seipso David fatetur: *Sustulit eum de gregibus ovium, de postquam accepit eum.* Hominem omnigenis æramis confectum? Hic ipse filius Iesse fuit. Magistrum Ethicæ & Politicæ doctissimum? E cathedra docentem licet audire David. Aristem insignissimum? Ingenio ad artes & scientias David promptissimo fuit. Musicum excellentissimum? A malo genio in secessos sedibus tranquillare potuit David. Regem prudentissimum? Regum rex David appellari potuit. Virum secundum cor Dei? Omnes Dei voluntates fecit David. Prophetam? Plenius sancto Spiritu David, & varicinis abundantissimus. Indorum optatum? Postremus Iesse filius fuit, è cuius prosapia natus Sacerdos, Christianum perfectissimum? Iesus Christi, typus fuerat Rex David. Compendio dicam: imaginem & effigiem virtutis accuratissimam hic propono regem Hebræum David. De hoc Principe omnis nostra hæc scriptio loquetur. Ad optimos mores formandos nil pulchrius; putem, nec utilius meliusve aliquid dictione prosequemur, quàm istud Hebrææ gentis sidus illustrissimum, Regem David. In hoc uno viro & sæculi insolentiam, & virtutum cum vitis pugnam ac victoriam, gubernationem Dei providentissimam spectabimus. Adde de fine ac ordine scriptiois.

Finis ad quem hæc tota serè scriptio collineat, est Davidis admirandus cum divinâ voluntate consensus in quibuscunq; vel turbatissimis rebus. Subinde David videri potuit perdidisse omnia, retinuit tamen semper fiduciam in Deum, & incredibilem cum voluntate primâ conformationem. Virum memorat robustissimum à vegetis decem juvenibus cinctum, humi dejectum, calcibus petiitum, unum omnes aut infidendo, aut adversis genibus premedo contus debat, ille nihilominus animi plenus vociferabatur: Non de me vobis; resurgam & domabo vos. *Viro forti, ait Seneca, id accidere non potest, ut vincatur: nunquam enim succumbet, nunquam renuntiabit, ad vicium usque diem vitæ stabit paratus, & in hac statione morietur: magna se accepisse præ se ferens, paria voluisse.* Ita David inter ruinas erectissimus, omni fortunâ ibat celsior. Hinc ille voces animosissimæ: *In te, Domine, speravi, non confundar in eternum.* Hinc illæ ad Deum preces: *Memento, Domine, David, & omnis mansuetudinis eius.* Hieronymus ex Hebræo sic vertit: *Memento, Domine, David, & omnis afflictionis ejus.* Neque hoc David de seipso, sed Salomon de suo parente, vel piorum ceteris de suo rege pronuntiavit. Has tibi voces, mi Lector, cupio esse familiarissimas in adversis omnibus usur-

bandas:

In violatâ & restauratâ sanctimoniam proponitur ut exemplar. 1. Cor. 13. 9. v. 22.

Psal. 77. v. 70.

Finis scriptiois.

Seneca lib. 5. de Benef. c. 1. miser pag. 329.

Psal. 30. v. 1. Psal. 131. v. 1.

pandas: Memento, memento David, & omnis affli-
ctiois, patientiæ, mansuetudinis ejus, memento. Hæ
voces sapius nobis in geminandæ, ut ex tantò altit-
infingantur, quantò crebrius fuerint repetitæ. Atque
hic finis nostræ scriptiois est, quam pro re natâ variis
præceptionibus ac locutionibus porro instruemus.

Et Ordo.

Ordo autem is erit maximam partem, qui sacræ
ipsius historiæ ac temporis est. Nec verò facile que-
quam à nobis dicetur, quod divini voluminis aucto-
ritate firmari non possit e factis & Chronico Re-
gum. E quibus in antecessum hæc paucula præmitti-
mus. Rex David annis universè septuaginta, vixit,
septem & dimidio Hebronis, triginta tribus Hiero-
soly morum Rex fuit, filios novemdecim, unam fi-
liam Thamar educavit, sed disciplinâ non nimium
strictâ, quæ suo tempore patebit. Nunc à cunctis or-
tum Davidis arcessamus.

Ejus nati-
vitas.

Pater.

Genealo-
gia.

Natus est David ab orbe condito bis millefimo
nongentesimo quinquagesimo anno. Ante na-
talem Christi millefimo centesimo tertio, Pater Da-
vidis Isai seu Jesse Bethlehemitæ, cui septuagesimum
jam annorum uxor octavum hunc dedit filium.
Matthæus stuprem Davidis hunc in modum memo-
rat. Booz est Ruth filium tulit Obed, Obedi filius Jesse,
parens Davidis, cujus Booz & Ruth abavus & abavia,
homines non tenuium fortunarum fuerunt. Iosephus
Græcus scriptor profapiam hanc deducens: Hæc,
inquit, necesse habui de Ruth narrare, volens Dei
potentiam ostendere, cui facile est etiam vulgares
homines ad amplissimam dignitatem perducere,
sicut perduxit Davidem ex mediocribus majoribus
oriundum. Altissimus Deus humilia respicit in celo & in
terra, suscitans à terrâ inopem, & de stercore erigens pau-
perem, ut collocet eum cum principibus, cum principibus po-
puli sui. Sunt non raro Domini, qui sibi ducant hono-
ri egeniorem servulum ad meliorem fortunam eve-
here. Deus tamen bonus est Dominus, qui ad suum hon-
norem maxime spectare judicet servulos suos in luc-
cem educere. Ita cum vivis agit & mortuis. Quoties
vel suorum ossa viliori loco abjecta, honoratissimo
locari voluit? Ita beatorum Martyrum Gervasii &
Protasii ipsiana, quod Ambrosius narrat, sub ignobili
cespite depressa, honoratioris conditorio iussit re-
poni. Atque hoc honoris liberalius impendit vivis,
Spretos ab aliis & desertos è foribus & lactu educit
in sublime, & ad honorem extollit. Hic Dei mos est,
infima & contemptibilia sibi eligere, & in celsam di-
gnitatis sedem efferre, opuliones in reges, bubiles in
Prophetas, piscatores in Apostolos, telonarios in E-
vangelistas adsciscere.

Psal. 117.
6. 7. & 8.

Deus ser-
vos suos
tam vivos
quàm
mortuos
ad celsam
dignitatis
sedem ef-
fert.

Astor. c. 13.
v. 22.

Enimverò non infrequenter contingit, cum herus
famulum abjectiorem in majus provehit, mirari mul-
tos & querere: Quid, quæso, huic domino tantopere
placere potuit in hoc servo, ut eum ad id honoris ex-
tolleret? Liceat hic idem interrogare: Quid Numen
in Davide adeò probavit, ut eum tot centenis milli-
bus prætulerit? Deus sibi met velut gratulatus: *Inveni,*
ait, David filium Jesse, virum secundum cor meum, qui faciet
omnes voluntates meas. In servitiis humanis si quis ser-
vorum quàm maxime cupiat se approbare Domino,
clam sciscitari solet, quos præcipue mores dominus
ille oderit, quos amet, quis viri genius, quibus potissi-
mum obsequiis demulceatur: De diversis variè re-
spondetur: Hic quidem à suis eximiam sobrietatem
exigit, potulentos & madidos non tolerat: ille non
nisi mulicos in familiam adsciscit: iste scitè ac mun-
dulè vestitos diligit: Hic cum primis quærit an sibi
serviurus, Deo fidelis videatur, si quem audiat con-
cionis fugientem, vix semel annuatim conscientiam
lustrare: Apage, inquit, hoc genus hominis; nolo ser-

A vos pietatis ocores. Cur Deo servituri non itidem
querant: Quid Deus singulariter in suis servulis pro-
bat? Quis ei præ ceteris placet? Is utique qui divina
voluntati suam studiosissimè adjungit, illud que in
omnibus vult, quod dominus. Hunc talem Deus di-
tissimè quaerit. Tandem non sine gratulatione: In-
veni, ait, inveni. Quænam obsecro? David filium Jes-
se, inter fratres natu minimum ac postremissimum.

§. III.

Christus in evangelis homines sollicitè aliquid Christus
quaerentes sub geminâ proponit imagine Pasto-
ris & mulieris. Pastoris qui è centenis ovibus vel uni-
cam amissam, nonaginta novem deferens summâ se-
dulitate querit: Mulieris, que unicam è decem drach-
mis perditam tam avidè oculis vestigat, ut cereum
accedat, domum everrat, omnes angulos excutiat: re-
perta convocat viciniam ad gaudium: ita Deus, veluti
diutissimè quaesisset: Inveni, ait, quem quaerebam. Hic
vir ad libitum nutritur meum factus, hic servus to-
tum se fingit ad meum arbitrium, suam voluntatem
in omnibus accommodabit meæ, faciet omnes volun-
tates meas, hoc servo nemo mihi magis est ex fenten-
tiâ. Quod expendens Chrysostronus: *David sanctissimus*
inquit, homo secundum cor Dei, quidquid Deus cogitat
gerit, quidquid mente conspiciat, perficit: David cordi Dei pro-
prium cor jungit, & menti ejus mentem suam annedit.

Sed enim ad hunc sanctimonie gradum non suavi
aut facili conatu David ascendit. Deus illum reverè
non molliter habuit, alias super alias caritates in
illum immisit, rebus eum asperrimis exercuit & dura-
vit, nihilominus David variâ clade dejectus animum
non dejecit, quantò magis circum se lababant omnia,
tantò ille firmior in Deum fiducia erexit, tantò pa-
rator divine se voluntati accommodavit. Atque istud
è dissertatione hac primâ discamus: Si Numini ser-
vire cupimus, id assidue quaeramus: Quòdnam inter
obsequia Numinis est præstantissimum? Quo maxi-
mè servitio Rex cæli delectatur? Eo utique, ut in re-
bus omnibus, præcipue adversis, nostram ipsius vol-
untati adjungamus, ad omnes illius nutus, Davidis æ-
mulatione, paratissimi. Qui verò sit, quòd servorum
alii alios officiorum solertiâ superare, auctiorem do-
mini gratiam emereri contendant, nos segnes in Dei
servitiis nihil ejuscemodi certaminis cogitemus? Vbi
spiritus generositas, quæ non tam aliis gratiam præri-
pere, quàm sibi suam identidem augere desiderat?
Augetur autem plurimum humanæ voluntatis ad di-
vinam conformatione, quæ quantò est perfectior,
tantò illustrior est sanctimonia & auctior gratia.

CAPVT II.

David in regem ungitur.

TULLIVS Hostilius Romanorum Rex tertius in
mapali natus est. Nam, Valerio teste, incuna-
bula Tulli Hostilii agreste tugurium cepit. Nec con-
tinuò inde in solium erectus. Ejusdem enim adoles-
centia in pecore pascendo occupata fuit, validior
ætas Romanum Imperium rexit & duplicavit.
David è Bethlehem oppido vili oriundus, parentem
habuit Isai virum rusticum, sed agri divitem & co-
piosum, fratres gregarii milites stipendia fecerunt mi-
litariæ. Nihilominus, quia sic visum est Deo, ab origine
domo que humiliter in eam amplitudinem emerit Da-
vid, ut geminum Israël & Juda regnum obtinuerit,
verum nõ uno id anno impetratum. Læcis reverè &
nimium morosis successibus imperiû Davidis crevit.
Et quamvis illum Deus, etiamnum juvenem in re-
gem ungi voluerit, ad regnum tamen & ad sceptrum obtinuit
solumque

Quid
Deus in
servis suis
probat.

Chrysostr.
de David &
Goliath.

David per
varias ca-
sas in
laminatas
ad sancti-
monie
gradum
ascendit.

Quòdnam
inter obse-
quia Numi-
nis est
præstanti-
ssimum.

Valer. 1.
c. 4.

David è
Bethlehem
oriundus.

læcis &
morosis
accessibus
imperium
obtinuit.